

OBSAH

Christos raždajetsja!	3
Životy svätých	5
Otázky a odpovede	7
Krst'ite deti	8
Nám, dnešným kresťanom	9
O ikonách	10
O chráme	11
Z redakčnej pošty	12
Detská stránka	13
Významné biblické mestá	18
Na zamyslenie	19
Pôstne recepty	20
Modlitba v našom živote	21
Cestami Pravoslávia	22
Sviatok svätého Dimitrija	
v Hrabskom	24
Zo života skupín	25

„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

Bohuznáma, Becherov

300 Sk

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: *Ikona Roždestva Isusa Christa
Svätenie Ladomirky na Bohojavlenie*

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XIV./2009*

hlavný redaktor: *Anna Dercová*
redaktori: *Marián Dercó, Mgr. Viera
Pasterová, Darina Piterová - Bučková,
Alexander Haluška, Zdenko Varga, Andrea
Gmotričová*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Marek Kundis*
detská stránka: *Andrea Gmotričová, Lubo-
míra Balaščíková*
redaktori pre distribúciu: *Lýdia Michelová,
Marcela Hvižďáková*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

**e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947**

S blagoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 4,78,- €

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
10073-7716060/4900.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciam.*

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom 2354/2000.
ISSN 1335-6739*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Christos raždajetsja!

Keď som kedysi veľmi dávno, počas mojho pobytu v zahraničí pracoval ako brigádnik v domove dôchodcov, spomínam si ako som tesne pred Štedrým dňom videl staručkého pána, ktorý sa vyobliekal, prichystal nakúpené darčeky. Sadol si do čakárne a čakal na niekoho z rodinných príslušníkov, kedy si ho príjdu vziať na sviatky domov. Čakal tam celé dva dni, prešiel aj Štedrý deň, ale nikto neprišiel. Staručký pán sa nakoniec sklamané vrátil do svojej izby.

Tento príklad je príznačný pre súčasnú dobu, kedy nie sme schopní vidieť a rozdávať lásku druhým pre našu sebeckosť, dokonca ani vlastným príbuzným. Podobne ako staručký pán v domove dôchodcov dopadol aj samotný Isus Christos. Narodil sa osamotený, bez širšej odozvy ľudí, bez toho, aby Ho prišiel privítať alebo s Ním

zdieľal spoločenstvo izraelský národ. Vianoce sú predovšetkým sviatkom príchodu Spasiteľa - Jeho narodenia. Aby sme ale pochopili význam Jeho narodenia, aby sme videli dôvod, prečo Ho ísť privítať, musíme v prvom rade pochopiť v plnej miere, čo pre

nás osoba Isusa znamená a predstavuje.

Narodenie Isusa Christa pre nás predstavuje spoločenstvo s Bohom, ale aj nové spoločenstvo, a to spolu so všetkými, bez rozdielu. Pokiaľ v sebe nenosíme lásku, nevieme privítať ani iných, nie to samotného Isusa Christa. Nedokážeme sa Mu prísť pokloniť ako mudrci

z východu, ktorí pochopili význam narodenia Isusa Christa a ktorým sa nemánilo prejsť za Ním takú dlhú cestu. Izraeliti boli blízko, ale nič nepochopili.

Tak je to aj s nami, milí bratia a sestry. Často si myslíme, že sme

k Bohu blízko, máme nádherné vianočné služby a i. Podobne ako Izraeliti. Ale aj napriek tomu sme ďaleko, pretože nie sme schopní vidieť spoločenstvo za bránami našich domovov. Keby nám, náhodou, niekto z našich príbuzných zaklopal na dvere počas sviatočných dní, alebo aj celkom cudzí človek, nehanbíme sa a nesnažíme sa ho urýchlene zbaviť, aby nás nerušil?

Sviatky narodenia Isusa Christa sú príležitosťou, keď znovu môžeme premýšľať o sebe, či sme schopní a ochotní privítať Toho, ktorý do svojej rodiny prijíma každého a odpúšťa každému bez rozdielov.

Tu si spomínam na mládežníka, ktorého som spoznal pred niekoľkými rokmi a ktorého pozná aj veľa z vás. Viktor Dutko, solídny chlapec, ktorý žil a pracoval pre cirkev dlhé roky. No napriek tomu, že všetkým pomáhal,

v kritickej chvíli sa nenašiel nikto, kto by sa za neho prihovoral a pomohol mu. Tak je to s nami všetkými, ktorí si myslíme, že sme blízko k Bohu, avšak kvôli vlastným sebeckým záujmom a strachu nie sme schopní niekoho prijať.

Vianočné sviatky sú rovnako možnosťou, keď môžeme opäť začať s tým, čo sme prehliadli, a to práve v okamihu, kedy rozmyšľame nad Božím zrodom a Jeho osobným pozvaním k sebe. Syn Boží nás vo svojej nevinnosti dieťaťa vyzýva k jemnosti a k pochopeniu toho, že iba nevinnosť, bez postranných úmyslov a intríg, môže vyústiť do skutočnej schopnosti prijať toho druhého.

Christos raždajetsja!

ThDr. Václav Ježek, PhD.

Paschazij odpovedal: „Prestaneš tárať hlúposti, keď ťa budú mučiť a na tele budeš mať ťažké rany.“

Lukia odpovedala: „Božie slová neumlčíš nikdy.“

„Azda si ty Boh?“ - namietal Paschazij.

„Ja som Božia služobníčka“ - povedala Lukia a začala hovoriť Božie slová: „Nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás.“ /Mt 10, 20/.

Paschazij povedal: „Azda aj v tebe je Svätý Duch a On hovorí z teba?“

Lukia odpovedala: „Apoštol hovorí, že „Duch Boží prebýva vo vás“ /1Kor 3, 16/.

Paschazij odpovedal: „Prikážem, aby ťa odviedli do verejného domu, aby Boží Duch odstúpil od teba, keď budeš zneuctená.“

„Bez vôle Ducha nikdy nemôže byť zneuctené telo“ - povedala Lukia. „Keď položíš tymián na moju ruku a násilne ho hodíš mojou rukou na idolský žertvenník, Boh ťa vysmeje, lebo On nás odsúdi nie za myšlienky a nepremyslené skutky a nie za skutky vykonané násilne. A za násilné zanechanie Svätého Ducha dopustí to, čo dopustil - rôzne pokusenia, pohanstvo a lúpeže. Preto, keď ty prikážeš zneuctiť ma, tým len zväčšíš odmenu za moju čistotu.“

„Rozkážem, aby ťa zneuctovali až dotedy, pokiaľ sa nepodriadiš cisárskemu rozkazu.“

Lukia mu povedala: „Už som ti povedala, že ma nikdy neprinútiš

k hriechu, môžeš ničiť iba moje telo.“

Vtedy Paschazij zavolať k sebe vlastníkov všetkých verejných domov a odovzdal im svätú so slovami: „Vyzvite národ, nech ju hanobia dotedy, pokiaľ nezomrie.“

Keď svätú predviedli k vykonávaniu tejto nehanebnosti, Boh jej pridal ešte taký kríž, že sa nemohla zdvihnúť z miesta. Množstvo ľudí podľa príkazu mučiteľa ju vlieklo a chcelo ju strhnúť, ale všetci, čo sa o to snažili, sa vyčerpali a zalial ich pot. Priniesli povrazy a pevne ju zviazali, opäť ju zo všetkých síl ťahali, ale ona bola stále ťažká ako kameň. Paschazij bol z toho zúfalý a nevedel, čo má robiť. Zvolal všetkých znalcov, čarodejníkov a všetkých pohanských učiteľov a rozkázal každému z nich vyveštiť, čo má robiť, aby sa Lukia pohla, ale nič nedosiahol. Lukia stále ležala ako priklinovaná k zemi a nedalo sa ňou ani pohnúť. Priviedli množstvo volov, ktoré ju mali zdvihnúť a vliecť, ale ona vždy ležala nehybne.

Nakoniec sa Paschazij spýtal: „Čo za čary robíš?“

„Tieto čary nie sú odo mňa, ale z Božej milosti.“

„Prečo ťa nedokáže zdvihnúť ani tisíc ľudí?“

„Hoci privedieš aj desať tisíc ľudí, neublížia mi, lebo pocítia, že Svätý Duch mi hovorí: „Lebo my hynieme od Tvojho hnevu a Tvoja prchkosť nás deší.“ /Ž 90, 7/.

Veľmi sa trápil krutý ale biedny sudca. Bol z toho zmätený.

„Prečo sa tak trápiš - spýtala sa svätá - a prečo si taký smutný? Veď si sa už presvedčil, že ja som skutočne chrám živého Boha, a preto tomu ver. Keď si mal ešte málo biedy, pokračuj v svojom diele.“

Paschazij vošiel do ešte väčších rozpakov a ešte viac sa nazlostil, keď videl, ako sa svätá vysmieva z jeho „šikovnosti“. Rozkázal pripraviť veľký kotol a polievať ju vriacou smolou, sírou a vriacim olejom. Ale ona, chránená Hospodinom Isusom Christom zostala nehybná a nepoškodená a hovorila mučiteľovi:

„Prosila som Isusa Christa, aby tento oheň nemal nado mnou moc a aby ťa vysmiali tí, ktorí v Neho veria. Prosila som o predĺženie mojich múk, aby som kresťanov zbavila strachu z mučenia a neveriacich - dôvodu vysmievať sa z kresťanstva.

Vtedy niektorí z Paschazijových blízkych mu chceli pomôcť v tejto ťažkej situácii, a preto mu poradili, aby udrel svätú do hrdla a hneď odišli domov.

Ale svätá, akoby nebola ťažko ranená, nezoslabla a povedala národu: „Chcem vám povedať, že v Božej cirkvi je pokoj. Dioklecian sa zriekol trónu a Maximilián teraz zomrel.

A tak ako mesto Katana má svoju ochrankyňu, moju sestru v Christu svätú Agapiu, toto mesto budem ochraňovať ja - ak budete tomu veriť a plniť Jeho vôľu.“

Keď Lukia s prebodnutým hrdlom hovorila tieto slová, nečakane pred národ priviedli Paschazija v železných okovách. Stalo sa to preto, lebo Sicíľčania poslali o tom všetkom tajne sťažnosť, ako kruto a nespravodlivo spravoval ich krajinu, odnímajúc od svojich ľudí dôstojnosť. Z Ríma prišiel hneď rozkaz, aby bol Paschazij odvedený v okovách do Ríma na súd. Tam bol na žiadosť ľudu odsúdený na smrť a popravený s'atím. Keď ho v okovách viedli okolo svätej, ktorá bola už smrteľne ranená, stála stále pevne na nohách a žila dovtedy, pokiaľ neprijala svätú Eucharistiu. Až vtedy, keď všetci po ukončení svätého Prijímania povedali „Amin“,

svätá muččenica odovzdala svoju čistú dušu Hospodinovi.

So všetkou zbožnosťou ju pochovali na mieste mučenia a nad jej mošćami bol postavený chrám.

Deň jej pamiatky je 13./26. decembra.

pripravila matuška Helena Kost'ová

„Ako žiť pravoslávne v nepravoslávnej rodine, ktorá nás nechápe v našich činoch a mysleni?“

Odpoveď: „Bolo by dobré, keby vznikali iba také rodiny, ktoré vytvoria dobré podmienky pre zdravý duchovný život. Všetci by sme sa mali o to usilovať. Skutočnosť je však taká, že skutočne zdravá a pravoslávna rodina je veľká zriedkavosť. Mnohí ľudia žijú v rodinách (nezriedka aj formálne pravoslávnych), kde sa im priamo alebo častejšie nepriamo bráni modliť sa, ísť do chrámu, postiť sa, či pomáhať ľuďom v núdzi. Všetko možné je vždy považované za dôležitejšie. Namiesto Božieho života sa deň čo deň propaguje zamaskované alebo aj jasné zlo cez televíziu, časopisy, obrazy, knihy, návštevy, osobný príklad, hudbu, rozhovory, internet a mnohé iné „kanály“ a „siete“, od počatia až do posledného výdychu. Česť výnimkám. V takomto prostredí sa budovanie zdravého duchovného života podobá snahe zachovať si telesné zdravie v jame plnej špinavej vody, rôznych infekcií, špinavého vzduchu, rozbitého skla, potkanov a nakazených komárov. Žiadna snaha však nie je nikdy márna, lebo Boh je všemohúci. Aj pri najšpinavšom vonkajšom prostredí, je možné zápasit' o čistotu. Tento zápas je ťažký a namáhavý, avšak Boh zohľadňuje každú úprimnú námahu a úsilie. Po dlhých rokoch znečis-

ťovania nášho rozumu a srdca cez nespočetné hriešne obrazy a vnemy, ktoré sme zažili, je nesmierne ťažké dosiahnuť čo i len najmenšiu čistotu mysle, srdca a sústredenosti pri modlitbe. Boh však vidí našu vôľu. Podstatné je, aby sme sa pustili do duchovného zápasu, aby sme začali úprimne a s láskou robiť niečo pre spasenie a slávu Božiu. Za toto rozhodnutie z viery nás Boh spasí. Netreba však s rozhodnutím meškať, pretože čím neskôr, tým ťažšie, vo vyššom veku úplne ťažko a neskôr sa nám to celkom reálne nemusí podariť vôbec. V dnešnej dobe nič netreba považovať za zbytočné a netreba zahadzovať ani tie najmenšie pomôcky. Netreba si myslieť, že niekedy bude lepšia alebo vhodnejšia chvíľa, než je teraz. Nikdy nebudeme môcť urobiť nič väčšie, než môžeme urobiť tu a teraz, nech by sme žili kdekoľvek a v akejkoľvek rodine. Ľudia v takej dobe ako je naša budú spasení za to, že vydržali, pretrpeli, zostali veriaci, že sa snažili čosi robiť, aj keď to nebolo nič moc. O čo väčšie prekážky sme prekonávali, o to väčšia odmena nás čaká. Isus Christos povedal, že ten, kto veľa miloval, tomu bude veľa odpustené. Za kvalitu pochválení asi nebudeme, ale tá úmorná a úporná námaha, ktorú dnešní veriaci vynakladajú na vykonanie aspoň maličkých skutkov viery, bude na súde pred Bohom žiarit' ako slnko.“

Jerej Štefan Pružinský ml.

Písal som vám už skôr, píšem vám aj teraz: nepočúvajte tých, čo tvrdia, že nie je potrebné krstiť deti. Vy ich krstíte, tak ako krstili už skôr naši dedovia.

Apoštol Pavol krstil stotníka Kornelia s celou jeho rodinou. Apoštol Pavol píše, že krstil Štefanov dom.

Čo znamená „dom“? Znamená všetkých, ktorí v ňom žili.

Čo spravil Turek, ktorý strážil Pavla a Sílasa v temnici, keď uvidel zázrak: on sám, ale aj všetci domáci sa dali apoštolom pokrstiť. Načo nám sú heretické vymýšľania, keď apoštolská prax jasne svedčí, že deti treba určite krstiť.

V období ranného kresťanstva niektorí odkladali krst a cieľene ostávali na dlhú dobu katechumenmi (ohlašenými), aby zahladili predošlé hriechy.

V čase vojen a epidémií sa krstilo bez prípravy, aby nezomreli nepokrstení.

Kesarij, brat svätiteľa Grigorija Bohoslova dlho odkladal krst. Až raz v Nikei bolo strašné zemetrasenie, ktoré si vyžiadalo veľa ľudských životov. Na Kesarija spadol dom a on sa nachádzal pod jeho troskami,

ale akoby zázrakom prežil. Svätiteľ Grigorij povedal, že to milosť Božia, ktorá ho zachránila od záhuby - od smrti nepokrsteného a poradil mu, aby nečakal a dal sa pokrstiť. Prečo pokúšať osud? To je dôvod prečo nerozumní ľudia pokladajú za dôležité krstiť malé deti. Krst zmýva prvorode-

ný hriech. Pre odpustenie našich hriechov nepotrebujeme nový krst, ako tvrdia niektorí heretici, inak by sme sa potrebovali krstiť každý deň, preto je nevyhnutné pokánie.

Podľa slov Christa: Keď sa nebudete kajať, všetci zahyniete! (Lk 13, 5) A takto deťom - krstienie, dospelým pokánie.

z listov svätého Nikolaja Velimiroviča

*Z knihy **God duši** pripravila
Darinka Piterová – Bučková*

Nejhlubší duchovní zážitek jsem prožila o pár dní později. Navštívili jsme proslulou Leptis Magna, původně punské město, kde se narodil římský císař Septimus Severus (2. - 3. st. n. l.), který chtěl v Leptis zbudovat nový Řím a centrum říše tehdy skutečně přenesl do těchto míst. Dnes turisté v ruinách obdivují velkorysost a velkolepost staveb paláce, chrámu, fóra, tržiště, divadla či lázní. Trochu stranou, zarostlý travou a bujnou vegetací, stojí němý svědek z kamene: amfiteátr, který kdysi pojmul 10 000 diváku. V čase krutého pronásledování křesťanu, byli věřící, kteří se odmítali vzdát své víry, vpouštěni do arén, kde se měli stát kořistí dravých šelem. Udatnost a odhodlanost, s níž první křesťané vcházeli na pudu amfiteátru, měla nakonec opačný efekt: mnozí z diváku byli hluboce zasaženi odvahou křesťanu a začali se zajímat o „sílu jejich Boha“. Procházela jsem místem, odkud byly vpouštěny dravé šelmy. Vešla jsem do arény, ztropené krví křesťanských mučedníků a v té chvíli se to stalo: jako by se čas na chvíli zastavil a vrátil zpět. Tribuny ožily vřavou krvelačných diváku a arénou se rozhlédl mocný zpěv křesťanů, kteří ohlašovali světu, že Christus vpravdě vstal z mrtvých. Uvědomila jsem si, jakou měli křesťané prvních století víru a jak s důvěrou následovali

Christa a v žádném případě, ani tvář v tvář smrti se Ho nezřfkali.

Za pár sekund jsem se probírala. Nad hlavou mi kroužilo obrovské hejno ptáku, které potom naše auto provázelo několik kilometrů na zpáteční cestě do Tripoli...

Celou cestou jsem pak přemýšlela nad jednou neodbytnou otázkou. Měla bych sílu k mučednické smrti, nebo bych zbaběle utekla? Co by se asi stalo, kdyby nastala ta situace a kněz nyní u nás z ambonu řekl: Pravoslavni, přistupte blíž - čeká nás společná zkouška: sud se žhavým olejem... pokud se nezřekneme Christa, budou nás mučit nebo nás roztrhají dravá zvířata. Kolik by nás zustalo v chrámu? K jaké oběti pro Christa jsme vlastně schopni?

Empatický libyjský řidič, muslim, jako by četl mé myšlenky, řekl: „Křesťan se dnes už nechce obětovat ani pro vlastní rodinu. Rodiče strčí do domova důchodců nebo ještě lépe pošle na euthanázii. Dá se pokřtít, chce mít krásnou svatbu v kostele, ale k čemu to je? Žena pak nechce rodit děti, vůbec nechtějí mít moc dětí, protože je to omezuje. Křesťané vymřou sami od sebe, muslimu bude prostě víc. Je to jednoduchá aritmetika. A kolikrát denně se vlastně, vy křesťané, modlíte?“

*Hlas Pravoslavi 7 - 8/2008
pripavila Ad'ka Šiketová*

Mliekopytateľnica

Ikona sa nachádza na hore Athos, v chráme pri karejskej kélii, prinále-

žiacej Chilendarske-
mu monastieru.

Na začiatku sa táto ikona nachádzala v lavre svätého Sá-
vvu Osvieteného,
18 km od Jeruzalema.

Svätý osnovateľ lavri
na východe pri svojej
smrti predoviedal brat-
tom, že o nejaký čas
navštívi jeho lavru
podobný jemu mních
zo Srbska, a že ču-
dotvorná ikona Bo-

horodičky - Mliekopytateľnica - bude
darovaná jemu od lavri s blahosla-

vením. Svätý Sávva
pokojne zomrel v 6. sto-
ročí. Jeho predpoveď
sa naplnila o niekoľko
storočí. V 13. storočí
prišiel do Palestíny svä-
tý Sávva Srbský, jemu
bolo predané prorocké
videnie svätého Sá-
vvu Osvieteného, a lav-
ra blahoslavila jeho iko-
nu Bohorodičky - Mlie-
kopytateľnici. Svätý Sá-
vva sa vrátil do Srbska
a uložil ju vo svo-
jom Chilendarskom mo-
nastieri. Uložil túto iko-

nu v ikonostase nie na ľavú stranu
cárskych dverí, no na pravú, kde

sa obvykle dáva ikona Svätej Trojice
alebo Spasiteľa. Ikona Isusa Christa
Vsederžiteľa je daná na ľavú stranu,

kde obvykle býva
ikona Bohorodičky.

Odigitria Ksenofská

Odigitrias nachá-
dza na Atose v Kse-
nofskom monastieri.
Táto čudotvorná iko-
na sa najprv nachá-
dza vo Vatopedskom
monastieri, no v roku
1730 sa pri zatvore-
ných dverách stratila
nielen z chrámu,
ale aj z monastiera.

Otcovia z monastiera ju hľadali
a počuli hlas, že ich ikona sa na-

chádza v Ksenofskom
monastieri. Rýchlo priš-
li do tohto monastiera,
odniesli odtiaľ ikonu
a postavili ju na pô-
vodné miesto, no potom
sa ikona tiež stratila
a zase bola nájdená
v Ksenofskom monas-
tieri. Ikona tu prebý-
va dodnes. Nachádza
sa v katedrálom chrá-
me v ľavom krilose.
V Rusku sa nachádza
veľa čudotvorných ikon
nazývajúcich sa Odi-
gitria.

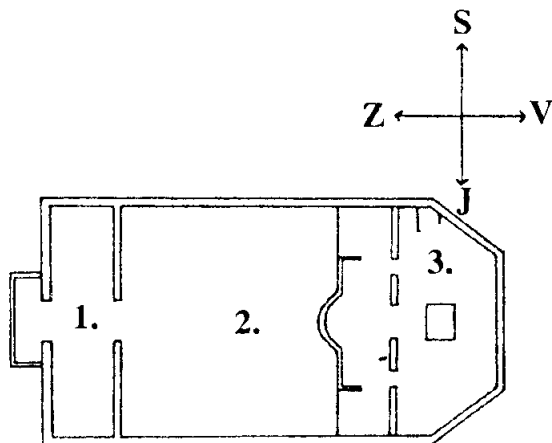
pripravil Patrik Palasiewicz

O chráme

Už v Starom zákone existovala svätyňa. Rovnako si aj dnes kresťania budujú chrámy. Sú miestom, kde sa veriaci schádzajú na bohoslužby a oslavujú Boha. Pravoslávny chrám sa nazýva „cerkov“ a má niektoré charakteristické prvky: ikonostas, oltár - obrátený smerom na východ, kupoly a pod. Kupola chrámu pripomína svojim tvarom horiacu sviecu. Symbolizuje plamennú modlitbu a našu nádej na Boha.

Časti chrámu:

1. Predsieň - prítvor
2. Stredná časť - chrámová loď
3. Oltárna časť

Najstaršia forma kresťanských chrámov je podlhovastý štvoruholník. Štvoruholníkový tvar chrámu

je obrazom veľkého chrámu Božieho. Pohanovia aj Židia si ho predstavovali v podobe štvoruholníka. Druhým hlavným tvarom chrámu je podoba kríža, zvlášť od doby, keď Konštantín Veľký prijal kríž ako znak štátu a kresťanstva. Svätý Jeroným hovorí: „Čo iné je tvar kríža, než

štvoruholník sveta? Hlava je východ slnka, pravá strana je poľnoc, ľavá poľudnie a u nôh je západ slnka.“

Veľmi skoro sa objavilo pravidlo, že chrám musí byť obrátený smerom na východ. Vchod do chrámu bol zo západu, z miesta, kde zapadá slnko, pretože noc je obrazom duchovnej tmy, pohanstva, hriechu a ten, ktorý vchádza do chrámu, má oltár na východe. Východ symbolizuje duchovné slnko, ktorým je Isus Kristus - Svetlo sveta, ktoré vychádza z východu.

pripravil: bohoslovec Michal

Použitá literatúra:

Mirkovič, Pravoslávna liturgia, 1994

BPM, Liturgia pre deti, 1994

Milá redakcia Istiny!

Som pravoslávna veriaca zo Svidníka. Neštudujem, neštudovala som na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte ako mnohí z Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - Syndesmos.

Nemám viac poznatkov ako vy, alebo iní pravoslávni veriaci o našej viere. Mám a viem len to, čo ma naučili moji rodičia, prarodičia. Učili ma chodiť do chrámu, postiť a modliť sa za blížnych.

Rozprávali mi o Starom zákone, Novom zákone, o Isusovi Christovi a našej Presvätej Bohorodičke. Vďaka rodičom viem, čo je mojím cieľom v živote.

Preto vás prosím o zverejnenie listu v nasledujúcom čísle Istiny, ktorý som napísala Bratstvu pravoslávnej mládeže na Slovensku - Syndesmos. V liste, priloženom k tejto prosbe vyjadrujem svoj názor na nimi organizovanú študentskú veselicu.

Som jediná, ktorá má takýto názor, reakciu na veselicu nimi organizovanú? Chcem sa preto podeliť o moju reakciu, názor s pravoslávnymi veriacimi, čitateľmi Vášho mesačníka.

Vladislava Ivančová,
15. 12. 2008, Svidník

Dobrý deň Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - Syndesmos!

Reagujem na vašu pozvánku, ktorú ste uverejnili v mesačníku Istina. Ide o študentskú veselicu, ktorá sa koná 22. 01. 2009 so začiatkom o 18.00 hodine.

Viem, že veselice sa organizujú podvečer v jeden deň a končia ráno, respektíve nadránom nasledujúci deň. Preto je zvykom organizovať veselice, plesy a zábavy soboty, alebo nedele.

Váš ples je zo štvrtka na piatok, deň pôstny. Deň, v ktorom Isus Christos trpel za nás a naše hriechy. Čo Vás viedlo k tomu, že Ste sa uchýlili k takémuto pre mňa nepochopiteľnému činu? Veď

je nemysliteľné, aby taká organizácia, ako je tá vaša, nabádala k tomu, ako sa vedome a plánovane zriekať telesného, či duševného pôstu. Prosím o vysvetlenie v nasledujúcom čísle Istiny, prečo sa veselica začína práve vo štvrtok.

Ste Bratstvom pravoslávnej mládeže, máte už len vo svojom názve riešenie dátumu vami organizovanej veselice. Učíte sa o našej viere, chodíte do chrámu, tak konajte ako sa má, ako nám káže Hospodin Isus Christos Syn Boží milujúci nás hriešnych.

*S pozdravom Vladislava Ivančová
pravoslávna veriaca zo Svidníka*

V Roždestvenskú noc

-Deti spať!

-Ešte sa pomodliť!

-Konečne - povedala mama a ustátá si kľakla pred ikonami Christa a svjatiteľa Inokentija Irkutstkeho.

Svetlo, ktoré vyžarovalo z lampadky, osvetľovalo maminu láskavú tvár a tváre jej troch detí, sedemročnej Nastenky, šesťročnej Rajsji a malého Igorka. Detskými hláskami opakovali modlitbu Otče náš, ktorú počuli už asi stokrát od mamy.

Potom im mama ešte prečítala modlitbu svätého Inokentija, ktorého v rodine hlboko ctili. Deti si ho tiež veľmi obľúbili. Mamka im často pred spaním rozprávala o jeho živote. Hovorila im o tom, ako ho často vyhľadávali ľudia z celej krajiny len kvôli tomu, aby si vypočuli jeho slová o pravej viere, alebo aby sa dali od neho pokrstiť. Či o tom, ako svätý Inokentij prinášal vieru do najvzdialenejších miest severu. Národ

si ho veľmi vážil a veľa o ňom rozprával z pokolenia na pokolenie.

Obvykle deti hneď po modlitbe zaspali, no v ten predprazdníčný večer sa im spať nechcelo. Práve naopak, stále sa vypytovali:

-A kedy sa vráti ocko?

-A privezie nám hračky pod stromček?

-Aj veľkého koníka?

Len čo im odpovedala na všetky otázky a prežehnala ich na dobrú noc, už všetky sladko zaspali. Vtedy si sadla za svoje šitie a v tichu nočnej izby sa modlila za svojho muža Gregora. Gregor bol rušňovodič na vlaku. Vždy sa o neho bála, keď odchádzal z domu do práce, lebo v ďalekých krajinách sa mu mohlo stať hocičo. Pred cestou ho stále požehnala a prosila od Hospoda, aby mu poslal Anjela Chraniteľa na pomoc. Deväť rokov žili šťastne, no v dnešný večer sa jej obavy akosi stupňovali.

Jelizaveta sa neustále modlila, až zaspala. Snívало sa jej, že vidí vlak, na ktorom pracoval jej muž. Silný vietor so snehom narážali na rýchlo idúci stroj, koľaje sa mihali jedna za druhou. V tom uvidela niekoľko ľudských postáv stáť okolo železničného mosta.

-Niečo tam robia! Čo to robia! O, nie, oni rozoberajú koľajnice.

Potom Líza zbadala ako sa z diaľky približuje malá čierna bodka, ktorá sa veľmi rýchlo približovala.

-Áno to je vlak! V ňom je môj muž! - vtedy sa rýchlo prebrala zo sna, kľakla si na kolená a ešte viac sa začala modliť.

- M a m a ,
mamka, čo je
s tebou? - vys-
kočili deti
z postele.

- B o ž e ,
zachráň Grišu!
Nesprav z detí
siroty!

Deti si vtedy tiež kľakli na kolená a tiež sa začali modliť. Božičko, zachráň nášho otca! Svätiteľ otče Inoketnije, modli sa k Bohu za nášho otca! Detské očka spolu s mamou sa uprene dívali na sväté ikony a neus-

tále prosili Boha o pomoc.

No nemodlili sa len doma, aj Grigorij sa modlil vo vlaku. Pozeral sa do čiernej tmy, čo bola všade okolo neho. Hustý sneh mu narážal na predné sklo rušňa. Túžil byť doma so svojou krásnou ženou Jelisavetou a svojimi deťmi. No nechýbalo mu len to, tiež si túžil zaspievať s ľuďmi v cirkvi, lebo práve vtedy bola Roždestvenská noc. Chcel počuť, ako ľudia krásne spievajú: Roždestvo tvoje Christe Bože naš...

-Čo je to? V tej chvíli sa pred idúcim vlakom objavili postava monacha. Monach stál na oblaku a v ľavej

ruke držal pali-
cu na znamene-
nie, aby zas-
tavili vlak.

Grigorij
v tej chvíli
rýchlo zatiahol
brzdu. Všetci
c e s t u j ú c i
od toho rých-
leho zabrzdene-
nia povypadá-
vali zo seda-
diel kde sedeli.
Keď sa ľudia
prišli pozrieť,
čo sa stalo,
našli Grigorija
ležať na pod-
lahe.

- U r č i t e

sa opil, hovorili jedni.

-Možno umrel, zavolajte lekára!

Vraveli zase druhí.

Keď sa ho podarilo po pár minútach prebrať, povedal len toľko:

-Tam ...,tam je monach.

-Aký monach? Nikto nechápal.

Všetci sa začali pozeráť na koľajnice, no žiadneho monacha nevideli. Ale to, čo uvideli, bolo oveľa horšie. Koľajnice, kadiaľ mali prechádzať, boli úplne rozobraté.

-Všetci by sme zahynuli, ozývali

sa hlasy.

Vtedy sa z pomedzi pasažierov vynoril jeden kňaz, ktorý spolu so všetkými cestujúcimi v tej chvíli odkončil ďakovný moleben. Ľudia sa potom začali z radosti, že prežili, navzájom objímať a pozdravovať s veľkým sviatkom Roždestva Christovho.

Boris Ganago, Detjam o slove

Roždestvenské sviatky

*Svetlý sviatok vo svojej veľkoleposti nastupuje,
celý svet sa z toho teší, koledy spieva a aj vinšuje.*

*Všetko vôkol usmieva sa, spieva i sa raduje,
nejeden z nás novonarodeného Isuska oslavuje.*

*Je to sviatok veselý, krásny ale najmä slávny,
nečudo, veď je to jeden z tých hlavných.*

*Roždestvenské sviatky vítajte s radosťou,
pristúpme k nim s čistým srdcom i s veľkou štedrosťou.*

*Nielen peknému darčeku sa všetky detičky tešia,
ale aj bohatstvo tohto sviatku v svojich srdciach nosia.*

*Na blížneho ani v ťažkých časoch nezabúdajme,
ale aj v nedostatku si všetci navzájom pomáhajme.*

*Aby sme si žili po celý rok v hojnosti i spokojnosti,
prosme Boha, aby sme si nažívali v láske
a i v skromnosti.*

*Za to, že sme o rok starší, vrúcne ďakujeme,
na nášho Hospodina nezabúdajme a stále Ho
oslavujeme.*

Christos raždajetsja!

Milé deti, vaši kamaráti Istík s Istinkou sú tu opäť pre vás, no tentokrát sú naladení úplne roždestvensky. Majú tu pre vás nové úlohy, ktoré súvisia s krásnym roždestvenským prazdnikom. Pripravili pre vás nové úlohy, ktoré by vám nemali robiť problémy ☺.

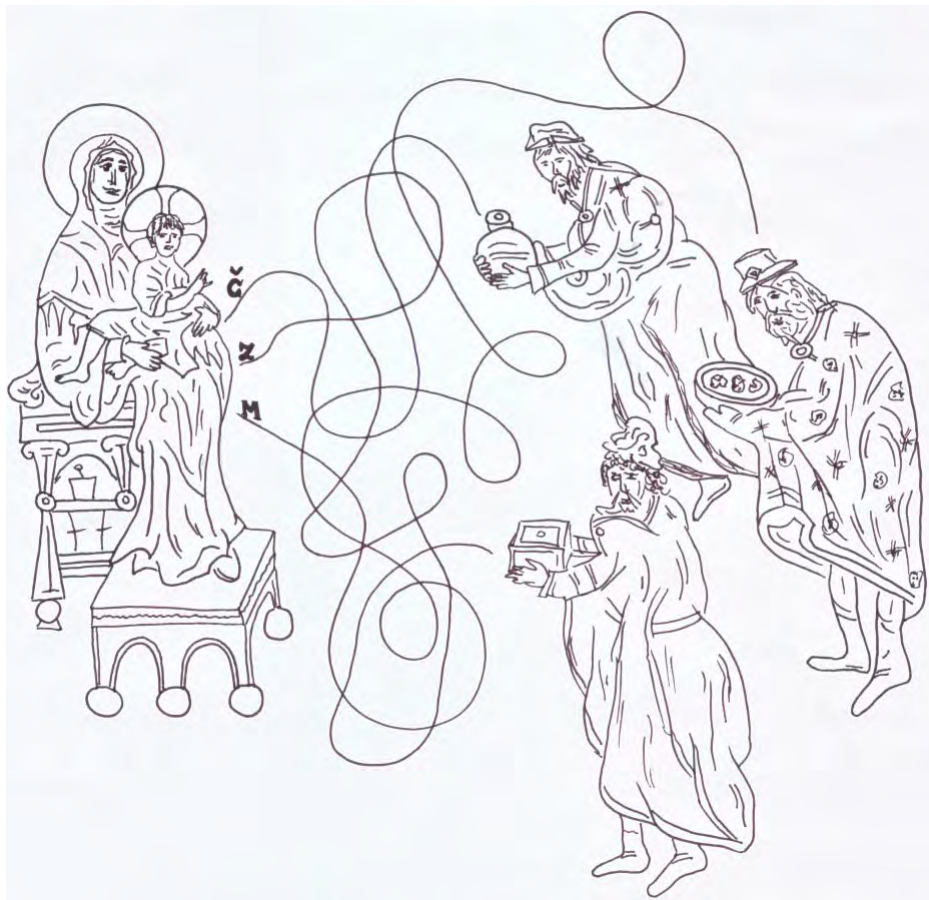
Milí Istinkáči, viete, že žiarivá hviezda priviedla troch mudrcov z Preze ku Christovi? Oni sa mu poklonili a priniesli tri dary: myrhu, zlato a tymián. Voňavá myrha ukazuje, že je človekom, zlato, že je Kráľom a tymián, že je Bohom.

Vašou úlohou je vyfarbiť cesty k týmto darom:

Č - červenou farbou,

Z - zelenou farbou,

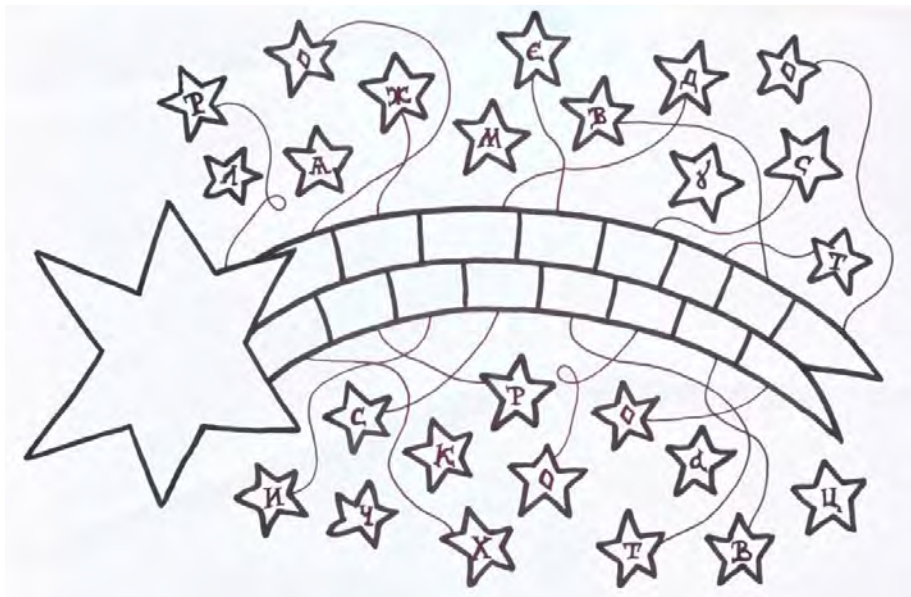
M - modrou farbou.

Nasledujúcou úlohou je správne za sebou zoradiť slová z tropáru roždestvenského sviatku:

Christe pravdy klaňatisja Bože slava naš, sviť razuma: v nem bo vostoka zvizdam služaščiji, zvizdoju mirovi učachusja, Roždestvo Tebi Solncu Tvoje, i Tebe viditi s vysoty: Hospodi vozsija Tebi.

Vašou ďalšou úlohou bude správne dosadiť cirkevnoslovanské písmenka do našej hviezdičky, a potom nám napíšte, čo tieto slová znamenajú a o čom nám hovoria.

Odpovede nám môžete zaslať na našu adresu: **Istina, Bayerova 8, 080 01 Prešov.**

Z minulého čísla sme dostali len dve! vaše odpovede, napísali nám **Tinka Gombitová z Bardejova a Nikolka Derevaniková z Jarabiny**, ktoré od nás získajú zaujímavé ceny.

Týmto Vás, milí Istinkáči vyzývame k tomu, aby ste sa zapojili do riešenia našich úloh a každému z vás bude zaslaná pekná cena (a to za každú odpoveď, takže sa nebojte, že vaše odpovede budú nesprávne). Takže smelo do riešenia.

... už sa tešíme na veľa, veľa odpovedí.

Drahí čitatelia časopisu Istina.

Rok 2008 ubehol veľmi rýchlo a ako to už býva zvykom, obohatil nás všetkých o nové skúsenosti i udalosti. S rubrikou **Významné biblické mestá** sa týmto číslom lúčime. Pevne verím, že aspoň trochu ste mohli preniknúť do dejinného pozadia miest, ktoré sa raz a navždy stali súčasťou kníh kníh - Svätého Písma.

Priblíženie histórie i súčasno-

sti aspoň zo pár vetami a veľakrát namáhavým triedením a výberom faktov bolo nielen mojousnosťou, ale aj snahou tých, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tom, aby predložené články boli v čom najlepšie

verzii pripravené pre vás. Menovite ďakujem za spoluprácu Michaele Chovancovej pri spoločne pripravenom článku o Aténach, pretože nás k tomuto mestu viažu aj naše spomienky.

Neboli odprezentované všetky mestá z Biblie, ale iba niektoré, na-

koľko detailné informácie si vyžadujú oveľa väčší stránkový priestor, ale to by sa tu už nezmestili ďalšie rubriky resp. články. Môj apel a odporúčanie je, aby ste nezabúdali na čítanie Svätého Písma. Nájdete tam všetko potrebné pre život, odpovede na Vaše otázky súvisiace s rôznorodými problémami, ale aj rady, výzvy, odporúčania i útechu. Cieľ zadaný v úvode sa splnil, ale pre lepšie spoznanie

toho ktorého biblického mesta, je potrebné podrobne preštudovať literatúru uvádzanú pod čiarou alebo v samostatnom zozname použitej literatúry a rovnako aj ďalšie knihy, ktoré sa zmieňujú o jednotlivých mestách.

Ďakujem Bohu za silu a pomoc pri písaní týchto článkov a úprimne Vám želim pokojné sviatky Roždestva Christovho a mnoho duchovných i telesných síl do ďalších dní života.

pripravila Vierka Pasterová

DAR

Ján bol spoľahlivý tesár, ktorý pracoval pre veľmi úspešného podni-

katela. Ten si ho jedného dňa zavolať do kancelárie a povedal mu: *Ján, chcem ťa poveriť stavebným dozorom pri stavbe ďalšieho domu. Budeš mať na starosti všetko: materiál i prácu robotníkov od základov až po strechu!*

Ján prijal túto úlohu celý natešený. Desať dní predtým, ako sa mali začať kopať základy, znovu preštudoval celý projekt. Skontroloval všetky merania a rozpočty. Zrazu mu napadlo: *„Ak som naozaj hlavným stavebným dozorcóm, prečo by som do niekoľkých kútov nepoužil lacnejší materiál a neušetril si aspoň nejaké peniaze pre seba? Kto zistí rozdiel? Keď sa dom vymaľuje, nikto nič nezbadá.“*

Svoj plán začal Ján ihneď realizovať. Objednal stavebné drevo druhej triedy, ale v správe uviedol, že bolo použité drevo prvej triedy. Do základov dal lacnejší betón, použil lacnejší elek-

troinštalačný materiál; skrátka šetril, kde mohol - no všade uvádzal, že nakúpil kvalitnejší materiál. Keď bol dom hotový a vymaľovaný, pozval podnikateľa, aby si ho prišiel pozrieť.

„Ján,“ povedal mu, „odviedol si naozaj skvelú prácu! Bol si celé roky dobrým a spoľahlivým tesárom. Preto som sa rozhodol prejavíť ti vďačnosť tým, že ti dám tento dom ako dar!“

Povraz ľží je krátky. (arabské príslovie)

RUKY

Istý človek si zlomil ľavú ruku. Keď raz v noci nemohol spať, predstavoval si rozhovor, medzi svojou pravou a ľavou rukou.

Pravá ruka hovorí: „Ľavá ruka, ty až tak veľmi nechýbaš. Každý je rád, že si sa zlomila ty a nie ja. Ty nie si až taká dôležitá.“

Ľavá ruka sa spýtala: „Prečo si myslíš, že si dôležitejšia?“

Pravá ruka odpovedala: „Náš pán by bezo mňa nenapísala ani jeden list.“

Ľavá ruka: „Ale kto drží papier, na ktorý píše?“

Pravá ruka: „Kto udrie kladivom?“

Ľavá ruka: „Kto drží klinec?“

Pravá ruka: „Kto tlačí hoblík, keď tesár vyrovnáva dosku?“

Ľavá ruka: „Ale kto pevne drží dosku?“

pripravila Radka Baková

Nátierka z karfiolu a húb

1 cibuľa
200g húb
rasca
soľ
olej
1 karfiol
citrónová kôra

Na oleji speníme cibuľku pokrá-

janú nadrobno, pridáme umyté pokrájané huby a rascu, osolíme a prikryté dusíme do mäkka. Očistený karfiol uvaríme v osolenej vode, scedíme, pokrájame nadrobno a pridáme k udušeným hubám. Nakoniec ochutíme citrónovou kôrou.¹

Zemiakové košíčky

8 stredne veľkých zemiakov uvarených v šupke

1 väčšia cibuľa
olej
údené tofu
kukurica
šampiňóny
petržlenová vňať alebo pažitka

Zemiaky pozdĺžne rozkrojíme a stred vydlabeme tak,

aby nám vznikli košíčky s hrúbkou steny asi 0,5 cm. Na oleji orestujeme cibuľku, pridáme vydlabané stredy zo zemiakov, kukuricu a šampiňóny a osmažíme. Pridáme petržlenovú vňať alebo pažitku nakrájanú nadrobno a plníme košíčky. Naplnené košíčky ukladáme na vymastený plech, pokvapkáme olejom a zapečieme.

Krehké pečivo

500g hladkej múky
300g cukru
300g stuženého rastlinného tuku
štipka škorice a soli

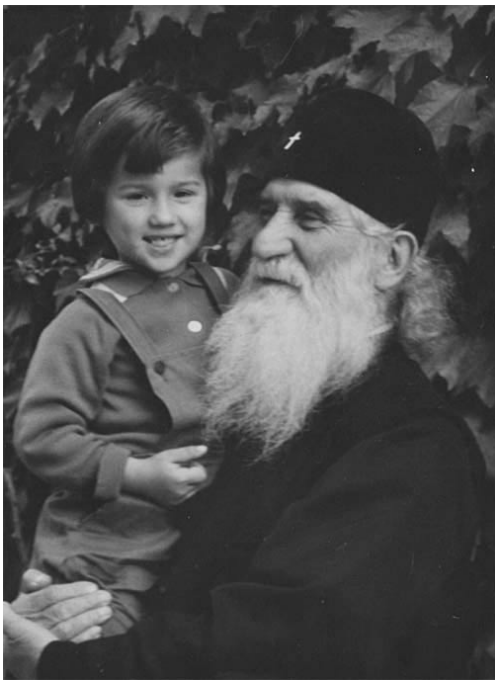
Všetky suroviny zmiešame a vypracujeme krehké cesto, uložíme na 2 hodiny do chladničky oddýchnuť. Rúru vyhrejeme na 200°C. Cesto na pomúčenej doske rozvaľkáme na hrúbku asi 4 mm a vykrajujeme kolieska, mesiačiky s priemerom 6 až 7 cm. Pečieme na prostrednej pričke rúry na pergamenovom papieri asi 12 minút.

prpravila: Marcelka

¹ ŠPANKO, V.: Slovenská kuchárka, 1990, Martin, ISBN 80-217-0152-8, s. 101

Mnohokrát si naši mládežníci kladú otázku: „Aká by mala byť misia našej mládeže, aby oslovila čo najviac ľudí a pomohla im aktívne žiť v Pravoslávnej cirkvi?“ Odpovede sa núkajú zo všetkých strán, no ako zistiť, ktoré metódy sú správne a ktoré sú len „úletmi mladých“? Myslím si, že aj tu

je najlepšie dať si poradiť od prepodobných a bohonosných otcov, aby sme svojimi modernými riešeniami či krátkodobými úspechmi nezišli na široké chodníky vedúce ďaleko od ciest Pravoslávia. Preto vám v tomto čísle ponúkam odpoveď prepodobného Justína Čelijského (Popoviča), ktorého život pritiahol do Cirkvi množ-

stvo ľudí a ktorého misia cez jeho diela, zázraky a modlitby pokračuje dodnes.

„Podvižníci(1) sú jediní misionári Pravoslávia; podvižníctvo je jediná misionárska škola Pravoslávia. Pravoslávie je podvih a život, preto sa iba podvihom a životom hlása misia. Rozvíjať podvižníctvo osobne aj soborne (všeobecne) - to má byť vnútorná misia našej Cirkvi v našom ná-

rode. Z cirkevných obcí treba vytvoriť podvižnícke centrá. No to môže urobiť iba svjaščenik (duchovný) - podvižník. Je potrebné posilniť modlitbu a pôst; rozvíjať cirkevné „blaholipije“(2), lebo ono je hlavným prostriedkom Pravoslávia, ktorým vplyva na človeka, najmä na slovanského človeka.

Kvôli tomuto cieľu treba zakladať pravoslávne bratrstvá pri každej cirkevnej obci, ktorých cieľom by bolo: cez Christoľubije(3) a bratoľubije(4) pokorne slúžiť Christu a všetkým ľuďom, slúžiť krotko, pokorne, obetavo do sebazabudnutia. A službu preniknúť modlitbou. To je hlavné; to je nevyhnutné.

No všetko to ako podmienku žiada, aby sa naši duchovní a monasi (i mládežníci - pozn. prekl.) sami stali podvižníkmi, - a preto: Hospodu Bohu pomolimsja.“

1. **podvih** – duchovný zápas, askéza
2. **blaholipije** - myslí sa tým vnútorná aj vonkajšia krása bohoslužieb
3. **Christoľubije** - láska ku Christu
4. **bratoľubije** - láska ku bratom

pripravil: jerej Petro Savčak

Apoštol Pavol povedal: „Neustále sa modlite“ (1 Tes 5, 17). Láska k modlitbe je jednou z najkrajších cností, ktoré si môže pravoslávny kresťan osvojiť, a ktorá ho môže priviesť k spásu. Modlitba je vlastne rozhovor človeka s Bohom a čo môže byť krajšie, ako môcť sa porozprávať s Tým, ktorý nám daroval život, ktorý je Pánom všetkého? Boh nám daroval modlitbu ako nástroj pre spásu našich duší, pri ktorej sa môžeme prihovoriť Bohu, Presvätej Boho-

rodičke, ako aj iným svätým. Môžeme ich oslavovať, ďakovať im, prosiť ich o niečo,... A viem, že sila modlitby je veľmi veľká. Veď v koľkých knihách, životoch svätých, či z rôznych rozprávání sa dozvedáme o neuveriteľnej sile modlitby, keď boli zastavené katastrofy, boli vyliečení ľudia aj z tých najťažších chorôb, dokonca silou „len“ jedného slova modlitby a viery, ktorá je s ňou bezpodmienečne spojená, dokázal Isus Christos vzkriesiť mŕtvych, otvoriť more, posunúť veľkú skalú a mnoho, mnoho iných zázrakov.

V knihe *Trúbenie užitočné pre dušu* je napísané: „Bez modlitby budeme slabí voči našim nepriateľom a môže sa stať, že nás ovládne zúfalstvo a sklamanie. Modlitba bude

nerozlučným spoločníkom počas celej cesty, bude nám dodávať trpezlivosť a odvahu na ceste k spásu“.

Aj v našich životoch by mala modlitba predstavovať neoddeliteľnú súčasť. Mali by sme s ňou žiť neustále každý deň: keď ráno vstaneme, automaticky sa prežehnať a povedať aspoň pár slov

k Bohu, poprosiť Ho, aby nám pomáhal a stál pri nás celý deň, ďalej Presvätú Bohorodičku tiež o jej mod-

litby za nás k Bohu, Anjela Chrániteľa o ochrannú ruku a ďalších nám blízkych svätých. Snažiť sa modliť tak, ako to je ustanovené svätými otcami, a to ranné modlitby alebo pri kratšom čase aspoň niekoľko modlitieb a vlastných slov. Ďalej sa s modlitbou stretávať aj počas dňa, ako pri utrení, liturgii, večerni, večerných modlitbách,... Samozrejme je veľmi dobré sa modliť aj vo chvíľkach, keď nie sme v chráme, a to napr. Isusovu modlitbu, modlitby pred a po jedle, učení, či rôzne iné modlitby k obľúbeným svätým, modlitby za blízkych, chorých či zdravých, priateľov či nepriateľov, modlitby s kontrétnymi prosbami, napr. za vieru, za dobrého životného partnera, darovanie umu a pod.

Vieme, že nie je veľmi jednoduché si osvojiť schopnosť modlenia, ktoré je vždy úplne sústredené, úprimné, silné,... Tieto vlastnosti sa získavajú časom. Stoja dosť námahy, tréningu, odhodlania,... Počas modlitby nám myšlienky stále utekajú kade-tade, lebo diabol sa nás snaží odpútať, zabrániť nám v modlitbe, lebo vie o jej sile a moci. Tým pádom sa pri modlitbe naučíme aj pokore a poslušnosti, sústrednosti a ďalším dobrým vlastnostiam, ktoré pre nás budú len prospešné, a ktoré potom môžeme využiť aj inde, ako pri pôste, správaní sa v chráme atď.

Modlitba znamená skutočne veľa. Modlíme sa, lebo nás to spája s Bohom. Keď sa ponoríme do modlitby, zžijeme sa s jej slovami, je to akoby sme zrazu mali pred sebou Isusa Christa, Bohorodičku či iného svätého, ku ktorému sa prihovárame. Oni ju prijímajú, keď cítia, že je úprimná a ide zo srdca, vypočujú naše prosby. Pomôžu nám alebo nám ukážu správny smer. Slová modlitby sú veľmi vzácne a musíme ich myslieť úprimne, zo srdca, pekne vyslovovať, sústrediť sa a hlavne spájať ich s vierou,

lebo len vtedy budú skutočne vypočuté. Modlitba nám pomáha zase vstať, keď spadneme do hriechu, kajať sa a byť pokornými. Očisťuje nás od hriechov, dáva nám novú nádej, silu, lásku, odhodlanie robiť veci lepšie, byť spravodlivejším človekom, napraviť sa a polepšiť sa. Modlitba nám zároveň pomáha ovládať svoje telo, stáť niekoľko minút či hodín, kľačať a možno aj znášať trochu bolesti, ktorá je však len pre úžitok, lebo tým prinášame aspoň malú obeť Bohu a On nás potom odmení niekoľkonásobne.

Myslím si, že modlitba je vlastne základ, ktorý keď je pevný, tak na ňom môžeme ďalej budovať a Božia blahodať, ktorá cez ňu prichádza, nás bude ochraňovať, viesť nás, pomáhať nám a vždy aj v tých najťažších chvíľach, keď si možno budeme myslieť, že nemáme žiadnu nádej alebo už si nedokážeme pomôcť sami, treba sa len obrátiť na Boha s prosbou a On nás určite vypočuje a pomôže.

pripravila: Tatiana Mihaličová

Čo je svätosť? Sloboda od každého hriechu a plnosť všetkých cností.

sv. Ján Kronštadský

Keď chceš, aby Boh vnímal tvoju modlitbu, vnímaj ju predtým sám, s vierou ju hovor v srdci.

sv. Ján Kronštadský

Robíš dobro bližnému - Boha robíš svojim dlžníkom.

sv. Ján Kronštadský

Aj moja viera je Tvoj dar.

sv. Ján Kronštadský

Sviatok svätého Dimitrija v Hrabskom

8. novembra, na sviatok svätého Dimitrija Solúnskeho, sa v pravoslávnom chráme v Hrabskom konal chrámový prazdník. Zišli sa tu pravoslávni veriaci z okolitých dedín, ale aj rodáci z tejto obce, ktorí tu už nežijú.

Chrám je zvonku trošku schátraný, no keď som vošla dovnútra, bola som veľmi milo prekvapená, ako je zariadený.

sviatok svätého Dimitrija v tomto chráme, prichádzalo len málo ľudí, ktorých by sa dalo spočítať na prstoch jednej ruky. S Božou pomocou tu rok po roku prichádza viac ľudí. Medzi prítomnými sa vyzbieralo okolo 10 tisíc korún, ktoré poslúžia na ďalšie opravy.

Po Liturgii čakalo veriacich chutné pohostenie. Stretlo sa tu mnoho bratov a sestier v Christu, ktorých spája naše sväté Pravoslávie.

Nech cez modlitby svätého Dimitrija Boh požehná aj ďalšie radostné stretnutia v tomto chráme.

pripravila: Darinka Piterová - Bučková

Bolo tu cítiť prítomnosť Božej blahodate. Utreňu a svätú Liturgiu slúžili šiesti kňazi z ďaleka i z blízka. Na Liturgii pristúpili mnohí veriaci k svätému Prijímaniu.

Jeden z otcov duchovných nám rozprával o minulosti tohto chrámu, o opravách, ktoré tu pribiehali a o ťažkej situácii, ktorá sa postupne zlepšuje.

Zišlo sa tu takmer 80 ľudí, čo veľmi potešilo otcov duchovných. Keď sa začínalo so slúžením na

PRAVOSLAVIÁDA 2008

Ani tento rok sa košická tradícia nenarušila a dňa 22. novembra sa uskutočnil v Košiciach tretí ročník športového dňa, PRAVOSLAVIÁDA 2008.

Už od samého rána naši mládežníci začali pripravovať všetko na príchod členov BPM. Niektorí netrpezlivo čakali na autobusovej stanici, iní zase pripravovali telocvičňu, zháňali pomôcky na hry a chystali dobroty, ktoré pripravili veriaci z košickej farnosti. Onedl-

ho sa telocvičňa začala zaplňovať prichádzajúcou mládežou. Veľmi nás prekvapil počet účastníkov, ale ešte viac to, že skoro všetci

sa nedali ani otcovia duchovní. Zišlo sa nás približne 90. Najprv sa všetci zapísali do „prezenčky“ a rozdelili sa do ôsmich družstiev. Po príchode vladyku Juraja sme mohli začať. Pomodlili sme sa a po blahoslovení sme sa všetci s chuťou pustili do súťaženia.

Súťažilo sa v troch disciplínach. Volejbal, futbal a stolný tenis. Mali sme k dispozícii dve telocvične, takže sa nikto nenudil.

Matúš nám zopakoval pravidlá a potom si kapitáni družstiev vyžrebovali skupinu, v ktorej súťažili. Putovný pohár si tentokrát odnieslo najsilnejšie družstvo z volejbalu, Ladomírova.

Na 2. mieste sa umiestnili seminaristi a 3. miesto získali Inovce. Vo futbale šťastie prialo domácim Košičanom, ktorí sa umiestnili na 1. mieste, 2. miesto patrilo Ladomírovej a na 3. mieste skončili Inovce. V stolnom tenise bol najšikovnejší Baďo Sekletár, ktorý sa umiestnil na 1. mieste, 2. miesto získal minuloročný víťaz Tomáš Fecenko a 3. miesto si zaslúžila Bibiána Gombošová.

Po celkovom vyhodnotení sme pristúpili k rozdávaniu cien, a potom nasledovalo fotoграфovanie.

Ale ani to ešte nebol koniec nášho športového dňa. Po modlitbe sme sa napriek únave spoločne vybrali na večerňu, poďakovať Hospodinovi za úspešný deň a nezabudnuteľný zážitok. Vďaka patrí tiež vladykovi Jurajovi, ktorý nás poctil svojou návštevou, otcovi Vladimírovi Spišákovi za podporu a trpezlivosť a samozrejme všetkým zúčastneným mládežníkom. Dúfame, že všetci odchádzali s usmiateou tvárou a čas, ktorý s nami strávili, bol pre nich príjemný. Veľmi sa tešíme na ďalšie stretnutie s vami. Ešte raz vďaka nášmu Bohu za to, že sa môžeme spoločne stretávať a posilňovať nielen telesne, ale aj duchovne.

pripravila: Nataša

Akcie, ktoré boli spolufinancované z Bratstva z 2 % dane:

*Oslavy svetového dňa pravoslávnej mládeže
v Slovinkách*

*Prednes duchovnej poézie, prózy a spevu
v Medzilaborciach*

Výstava na PBF s témou „Svätá Hora Athos“

Misijná cesta na uličskú dolinu

Duchovné stretnutie na Antipaschu v Košiciach

Deň detí

Púť zo Spišskej Novej Vsi do Levoče

Stretnutie mládeže v Kamenici nad Cirochou

Púť zo Sabinova do Lutiny

Púť zo Stropkova do Ladomirovej

Pravoslaviáda v Košiciach

*Ďalej sme prispeli aj na akcie skupiny Humenné -
na pracovný tábor v Komárne a tábor v Uličí.*